

Sensorveiledning
for
SPED3001/3003
Lærevansker og særskilte behov i et individ- og
systemperspektiv vår 2022

Modul 4:

Denne eksamenen er knyttet til Modul 4 på SPED 3001/3003, som omhandler Gjennomføring og evaluering av tiltak.

Hjemmeeksamen 22. (09.00) - 24. (15.00) mars 2022. Alle hjelpemidler tillatt. Oppgavens lengde er maks 4500 ord, og det er ikke satt en nedre grense på ord.

Se kursbeskrivelsene med læringsmål og timeplan med forelesningsoversikt (som er like for begge kursene):

SPED3001: [SPED3001 – Lærevansker og særskilte behov i et individ- og systemperspektiv - Universitetet i Oslo \(uio.no\)](#)

SPED3003: [SPED3003 – Lærevansker og særskilte behov i et individ- og systemperspektiv \(påbygningssenhet\) - Universitetet i Oslo \(uio.no\)](#)

SPED 3001 og 3003- Eksamen vår 2022

Besvar BEGGE oppgavene. Max antall ord 4500. Forside, innholdsfortegnelse og litteraturliste kommer i tillegg.

A) Formuler et case med utgangspunkt i ett av vanskeområdene dere har vært igjennom i modul 1 (spesifikke lærevansker), 2 (nevtroutviklingsforstyrrelser) eller 3 (psykososiale vansker).

B) Diskuter hvordan barnehagen eller skolen bør tilrettelegge for tiltak til barnets/elevens beste ut fra det du har beskrevet i caset. Begrunn valgene dine. Oppgaven skal inneholde elementer knyttet til planlegging, gjennomføring og evaluering av tiltakene som beskrives.

Del A bør være på omtrent 1/2 til 1 side.

Del B har stor grad av valgfrihet. Kandidaten bør ha med alle elementene som det bes om i oppgaveteksten, men kan selv velge å vektlegge noen elementer mer enn andre.

Generelle kriterier ved sensurering

- Oppgaveteksten presiseres og avgrenses
- Både del A og del B må besvares

- Redegjørelse for sentrale begreper og relevant teori underveis. Oppgaveformen tillater at redegjørelser kan forekomme både i del A og i del B
- Drøfting av relevante momenter
- Viser teoretisk kunnskap innenfor emnet i tråd med forelesningene og pensum
- Logisk oppbygning, balanse og indre sammenheng
- Det forventes referanser i teksten og litteraturliste (APA standard)

Mer oppgavespesifikke kriterier

Dette er en vid oppgave hvor studenten fritt kan velge vanskeområde fra alle de tre tidligere gjennomgåtte modulene (1, 2, og 3). I Modul 4 ses disse vanskene i lys av kartlegging, tiltak og vurdering. Didaktikk og IOP- arbeid kan også knyttes opp mot dette.

Det anbefales at sensor går inn i Modul 4 i canvas og ser på PowerPointene fra forelesningene, samt ser på pensum. [SPED3001 Lærevansker og særskilte behov i et individ og systemperspektiv V22 \(exlibrisgroup.com\)](#) Studentene har fått beskjed om at de også kan bruke relevant litteratur utenom pensumlisten om de ønsker.

Del A). Studentene skal formulere et case med utgangspunkt i ett av vanskeområdene fra de øvrige modulene. Det er anbefalt studentene å bruke ½ til 1 side på casebeskrivelsen. Det er ikke spesifikke krav til hvilken informasjon som skal gis i case-beskrivelsen. Det er likevel viktig med tilstrekkelig og relevant informasjon her så studenten kan svare på del B. Relevant informasjon vil være opplysninger om barnets alder, familieforhold, barnets akademiske og sosiale ferdigheter, samt eventuelle komorbide tilstander. Andre relevante momenter er om barnet har vært utredet tidligere, og informasjon om eventuell nåværende og tidligere tilrettelegging i barnehage og eller skole. Generelt skal casen inneholde nok informasjon for å kunne besvare del B. av oppgaven.

Del B). Kandidaten skal bruke informasjonen fra casen for å besvare del B. Kandidaten skal diskutere hvordan barnehagen eller skolen bør tilrettelegge for tiltak til barnets eller elevens beste. Valgene skal begrunnes. Videre skal oppgaven inneholde elementer knyttet til planlegging, gjennomføring og evaluering av tiltakene som beskrives. Samtidig er studentene oppfordret i forkant av eksamen til å spesifisere og avgrense oppgaven selv. Det kan innebære at noen elementer vektlegges mer enn andre, og skal i utgangspunktet ikke trekke ned en besvarelse. Det er likevel fint om studenten begrunner valgene sine eller at avgrensningen kommer tydelig frem slik at de valgene som er tatt fremstår som naturlige. Med andre ord legges det opp til en stor grad av valgfrihet i oppgavebesvarelsen. Kandidaten kan for eksempel velge å beskrive tiltak på individnivå og/eller miljønivå. Områdene som berøres kan være knyttet til sentrale utviklingsområder som språk og kommunikasjon, faglige/akademiske ferdigheter, sosiale ferdigheter, funksjonelle livsferdigheter og livsmestring (listen er ikke uttømmende). Kandidaten **skal** begrunne valgene sine (knytte disse til pensum eller annen relevant litteratur). Kandidaten kan også gjerne trekke inn erfaringer og ervervet kunnskap fra praksisperioden. Men dette er ikke noe krav, og ikke alle kandidatene har gjennomgått praksisperiode i vår.

I en god besvarelse vil det forventes at valgt vanske redegjøres for, samt at det trekkes frem relevante metoder for informasjonsinnhenting i forbindelse med planlegging av tiltak. Dette kan være; (1) samtaler med barnet/ungdommen, foresatte, andre fagpersoner som jobber med barnet osv. (2) ulike former for observasjon, observasjonsskjemaer/vurderingsskjemaer (eks. ASEBA, Brief, Vineland, TRAS, Alle Med, og 20 spørsmål om språkferdigheter). (3) ulike tester (eks. WISC- testene, Bayley småbarnstest, Leiter, Språk 6-16, Logos). (4) Dynamisk og økologisk kartlegging. Spesifikke observasjonsskjemaer eller tester må ikke være gjengitt, men oppgaven bør inneholde refleksjoner om hvorfor det er viktig å innhente ulike typer informasjon i forbindelse med planlegging av tiltak. Dette kan dreie seg om barnets ulike forutsetninger for læring og utvikling, styrker og utfordringer, interesser, venner, helse og trivsel. Familieforhold og pedagogisk oppfølging og tilrettelegging.

I en god besvarelse er det forventet at kandidaten har en viss form for bevissthet og sunn skepsis til hva en test kan gi oss av informasjon her og nå, og hva en test kan og ikke kan predikere om fremtidig fungering og muligheter. Dette gjelder egentlig for all form for kartlegging og utredning.

I en god besvarelse forventes det at studenten redegjør godt sine valg av utredningsmetoder/kartleggingsverktøy og tiltakene. Det bør være forslag til konkrete tiltak knyttet til barnets vansker på individ og/eller systemnivå. Det skal også tydeliggjøres en plan for evaluering av de igangsatte tiltakene, men kandidaten kan som sagt velge å vektlegge noen elementer mer enn andre (helst med en begrunnelse). Studenten skal i oppgaven vise at hun eller han, med utgangspunkt i casen, kan besvare spørsmålene om hvordan de tenker barnehagen eller skolen bør tilrettelegge for tiltak for det enkelte barnet/eleven.

Kandidatene kan gjerne ta utgangspunkt i RtI (Respons på tiltak), også kalt tiltakspyramiden I modul 4 har det vært egen forelesning om dette. For å tilpasse innsats ut fra problemnivå kartlegges, forebygges og gjennomføres tiltak på tre ulike nivåer. Universelt, selektert og indikert nivå. Det vil nok være litt ulikt i de øvrige modulene hvilket nivå det jobbes på og det er mulig at det ikke er like enkelt i alle modulene å forstå hvilket nivå ulike former av kartleggingen, intervensjoner og evaluering ligger på.

Det er videre positivt om det redegjøres for forskjellen mellom tilpasset undervisning og spesialpedagogisk hjelp/spesialundervisning/ IOP, og om barnet/eleven i casen sitt behov knyttet opp til dette. Det er fint om studenten skriver noe om spesialpedagogens rolle i dette arbeidet, men oppgaveteksten spør ikke direkte om dette.

I den avsluttende delen forventes det at studentene oppsummerer oppgaven på en god måte. Avslutningen bør videre støtte opp under oppgavens logiske oppbygging, balanse og indre sammenheng.

Pensum/læringskrav

Pensum:

[SPED3001 Lærevansker og særskilte behov i et individ og systemperspektiv V22 \(exlibrisgroup.com\)](https://exlibrisgroup.com)

Forelesninger i Modul 4

[Timeplan - SPED3001 - Vår 2022 - Termin 2 - Universitetet i Oslo \(uio.no\)](https://uio.no)

Se også linker høyere opp i teksten.

Fagspesifikke karakterbeskrivelse

Karakter	Generell beskrivelse	Fagspesifikk beskrivelse
A	Fremragende prestasjon som skiller seg klart ut. Kandidaten viser særlig god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.	Kandidaten viser høyt kunnskapsnivå, særdeles god oversikt over emnerelevant litteratur og forståelse for emnets spesialpedagogiske område. Kandidaten viser brede og solide kunnskaper om emnet, samt evne til kritisk reflektert og/eller original anvendelse av disse. Begreper, teorier og empirisk kunnskap anvendes sikkert, og drøftingen bæres opp av analytiske problemstillinger. Framstillingen er klart resonnerende og argumentativ, og det er korrekt bruk av referanser og kildehenvisninger.
B	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.	Kandidaten viser en meget god oversikt over emnerelevant litteratur, og demonstrerer god forståelse for og selvstendig anvendelse av kunnskaper inn emnet. Begreper, teorier og empirisk kunnskap anvendes selvstendig i drøfting, og framstillingen er resonnerende og argumentativ, samt korrekt bruk av referanser og kildehenvisninger.
C	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.	Kandidaten viser en ryddig og god oversikt over emnerelevant litteratur, og viser god oversikt over emnets kunnskapsstoff. Relevante begreper, teorier og empirisk kunnskap brukes i drøftingen. Besvarelse viser svakheter når det gjelder presisjon i begrepsbruk og evne til analytisk anvendelse av kunnskapen, spesialpedagogisk resonnement og argumentasjon.
D	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler.	Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet. Kandidaten kan gjøre rede for deles av den emnerelevante litteraturen, men viser ujevne kunnskaper eller lite faglig selvstendighet. Besvarelsen preges av gjengivelse og i liten grad drøfting av teorier, begreper og empirisk kunnskap, samt upresis og til dels feilaktig begrepsbruk.
E	Prestasjonen tilfredsstillende	Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet. Kandidaten viser noe kunnskap om, men svært mangelfull oversikt over emnerelevant

	minimumskravene, men heller ikke mer.	litteratur. Prestasjonen er tilstrekkelig og innfrir minimumskravene sett i forhold til emnets læringsmål, men heller ikke mer. Begreper og teorier er til dels feilaktig gjengitt, og det er ingen relevant drøfting av oppgitte problemstillinger.
F	Prestasjon som ikke tilfredsstillende de faglige minimumskravene.	Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet. Kandidaten har kun svært overflatisk oversikt og den relevante emnelitteraturen og viser store hull i kunnskapen om emnets sentrale temaer. Prestasjonen oppfyller ikke minimumskravene i forhold til emnets læringsmål, verken teoretisk eller empirisk.